

Standpunten

De Belgische cementindustrie

2006

FEBELCEM
Lid van Fortea

Febelcem v.z.w.
Voltastraat, 8
1050 Brussel
Tel. : 02.645.52.11
Fax : 02.640.06.70
info@febelcem.be
www.febelcem.be

Cover foto
L. Brandajs
Arch: G. Lantair

Realisatie
Images de marc sprl

Verantwoordelijke uitgever
Jean-Pierre Jacobs

FEDERATIE VAN DE BELGISCHE CEMENTNIJVERHEID

Leden

CBR Cementbedrijven N.V.
Terhulpsesteenweg, 185
1170 Brussel
Tel. : 02.678.32.11
Fax : 02.660.64.33
www.cbr.be

Holcim (België) N.V.
Koningin Astridlaan, 92
Office Park Nysdam
1310 Ter Hulpen
Tel. : 02.634.42.00
Fax : 02.634.43.48
www.holcim.be

Compagnie des Ciments Belges « CCB » N.V.
Grand-Route, 260
7530 Gaurain-Ramecroix
Tel. : 069.25.25.11
Fax : 069.25.25.90
www.ccb.be

Raad van bestuur

Voorzitter

B. Kueng

Bestuurders

Ph. Demonchy
H. de Penfentenyo
B. Donceel

R. Gheysens
A. Jacquemart
B.H. Koch

V. Lefebvre
J-P Meric

Secretaris

J-P. Jacobs

Inhoud

Hoofdstuk 1 : Editoriaal	3
Hoofdstuk 2 : Milieu	5
Hoofdstuk 3 : Economie	9
Hoofdstuk 4 : Promotie, onderzoek en ontwikkeling	15
Hoofdstuk 5 : Communicatie	22
Hoofdstuk 6 : Het sociale landschap in 2006	24
Hoofdstuk 7 : Statistieken	26

1. Editoriaal

Beton en duurzame ontwikkeling

Het jaar 2006 zal de annalen ingaan als een van de topjaren voor de cementsector. Het Belgisch cementverbruik steeg namelijk met 8,7% ten opzichte van 2005. Het jaarlijks cementverbruik per hoofd van de bevolking bedraagt nu 609 kg en daarmee doet België beduidend beter dan het Europees gemiddelde. De verbruikte tonnenmaat (6.296.000 ton) bereikte eind december 2006 zelfs het hoogste niveau sinds de opstelling van de eerste statistieken voor de Belgische cementindustrie.

Naast het economisch aspect is dit succes ook tekenend voor het enorme potentieel van een bouw materiaal dat er telkens opnieuw in slaagt zich perfect aan te passen aan de noden van de samenleving. Het is geen toeval dat cement het meest gebruikte materiaal ter wereld is. Die toonaangevende rol hebben de cementindustrie en haar betonfilière te danken aan hun permanent streven naar vooruitgang om voortdurend nieuwe verbeteringen inzake productkwaliteit, kostenbesparing, energieprestaties en duurzaamheid van de bouwwerken mogelijk te maken.

Als ik maar één van de vele troeven van beton mocht belichten, dan zou ik het vooral over de thermische inertie hebben. In dat domein heeft beton een algemeen erkend voordeel: het is perfect integreerbaar in de bioklimaatarchitectuur, die gebruik maakt van het klimaat om het thermisch comfort van een gebouw te regelen.

In de winter absorbeert het beton de zonne-energie en zet ze langzaam om in warmte die vervolgens zo goed mogelijk over het gebouw wordt verdeeld. Op dezelfde manier draagt de luchtdichtheid van betonconstructies bij tot de beperking van de thermische verliezen.

In de zomer vertraagt het beton de warmtetoevoer als gevolg van directe zonnestralen door de inwendige verspreiding van calorieën af te zwakken. Door die eigenschap te combineren met een intelligente ventilatie kan oververhitting worden voorkomen.

Het gebruik van beton laat tevens toe de energietoevoer die noodzakelijk is voor een optimaal thermisch comfort, te beperken:

- betonconstructies lenen zich perfect voor de integratie van de veel energiezuinigere lagetemperatuurverwarmingssystemen;
- betonconstructies laten bovendien toe een grote elektriciteitsverbruiker, namelijk de airconditioning, te schrappen (om de binnentemperatuur één graad te doen dalen is driemaal meer energie nodig dan om ze één graad te doen stijgen!).

Rekening houdend met de CO₂-uitstoot die dankzij het productieproces van de cementfabrikanten (lees in dat verband ook ons milieuraapport op www.febelcem.be) kan worden voorkomen, mogen we dus stellen dat de klimaatimpact van beton globaal gesproken, d.w.z. over de volledige levensduur van een gebouw, gunstig is.

Bernard Kueng

Foto : diatheek Febelcem

Voorts komt het gebruik van beton ook ter sprake bij tal van actuele problemen. Zo is en blijft het onmisbaar in het kader van de ruimtelijke ordening (indeling van de ruimte, rationaliteit van het bouwwerk), de mobiliteit (verbetering van het wegennet), de bescherming van het milieu (beheer van het drinkwater), enzovoort. De betonsector schrikt niet terug voor die uitdagingen. Het onderzoeks- en ontwikkelingspotentieel van beton is dan ook bijzonder groot. De moderne betonsoorten zijn nog efficiënter en nieuwe technologieën, zoals de activering van de betonkern of de integratie van materialen met faseverandering, bieden de mogelijkheid de bekende voordelen van beton optimaal te benutten en er de rentabiliteit van te verhogen. Beton: meer dan ooit de grijze materie van morgen!

B. Kueng
Voorzitter Febelcem

2. Milieu

De Belgische cementindustrie blijft de milieudossiers die haar aanbelangen, met de grootste aandacht volgen: de evolutie van het sectorakkoord inzake energie/CO₂, de groene certificaten, de emissiehandel... Aan uitdagingen geen gebrek voor een sector die zich op het vlak van de duurzame ontwikkeling als een verantwoordelijke en voorbeeldige speler wenst te profileren.

Sectorakkoord

De goede resultaten die voor het tweede opeenvolgende jaar werden geboekt in het kader van het sectorakkoord, tonen aan dat de sector goed op weg is om zijn doelstellingen, vermindering van de CO₂-emissies en verbetering van de energie-efficiëntie, waar te maken.

Wat de vermindering van de CO₂-emissies betreft, doet de sector het nog steeds beter dan het streefcijfer van 9,3% dat voor 2010-2012 werd vooropgezet, met een verbetering van 11,7% van de IBKG-index.

Inzake energie-efficiëntie laat de sector een verbetering van de IEE-index optekenen van 5% voor een streefcijfer van 8,5%.

De volgende gebeurtenissen hebben, meer dan andere, deze indexen beïnvloed:

- een ongeval in de fabriek van Antoing dat tot frequente onderbrekingen en herstarts heeft geleid en een optimale werking van de oven heeft belet;
- een toename van het aandeel van de brandstoffen met hoge PCI in de brandstofmix;
- een stijging van de productie van bepaalde cementsoorten die een hogere vermalingsenergie vereisen.

Zoals de procedure van het sectorakkoord voorschrijft, werden de prestatie-indexen aangepast aan de onverwachte gebeurtenissen waardoor ze zijn beïnvloed. Dankzij die methodologie kunnen we de resultaten van het jaar 2005 vergelijken met die van de vorige jaren en kunnen we de prestaties berekenen die we hadden kunnen voorleggen als de bovengenoemde uitzonderlijke gebeurtenissen zich niet hadden voorgedaan.

Groene certificaten

In het kader van de herziening van het systeem van de groene certificaten, die van kracht wordt vanaf 2008, overweegt het Waals Gewest om de formule van de partiële vrijstelling van de kosten voor de ondernemingen die het sectorakkoord ondertekenen, te handhaven.

Enkele jaren al worden de energie-intensieve industrieën – zoals de cementindustrie – geconfronteerd met de brutale gevolgen van de stijging van de elektriciteitskosten, meer bepaald de kosten voor groene elektriciteit, in hun energiefactuur. Het systeem van groene certificaten, ingevoerd door het Waals Gewest om de productie van groene elektriciteit te promoten, voorzagt onder meer in een “verlichting” van de bijkomende kosten van de “groene certificaten” voor de ondernemingen die het sectorakkoord ondertekenden.

Het behoud van het vrijstellingsprincipe vanaf 2008, met hand en tand verdedigd door de Union Wallonne des Entreprises in samenwerking met de betrokken federaties, moet meer bepaald de grote elektriciteitsverbruikers ontlasten.

Foto : diatheek Febe

Foto : A.Nullens

Emissiehandel

Inzake emissiehandel werd het jaar 2006 gekenmerkt door de verplichting van de lidstaten om voor de periode 2008-2012 toewijzingsplannen voor te leggen aan de Europese Commissie.

Na één jaar, waarin de emissiequota's getest werden, is de Europese Commissie bijzonder streng geweest voor de meeste nationale toewijzingsplannen en eiste doorgaans dat de toegewezen quota's met 6 tot 10% werden verlaagd. Voor ons land vertegenwoordigt die verlaging een extra last voor de industrie van bijna vijf miljoen ton CO₂ in vergelijking met het oorspronkelijke plan.

De bedrijven uit de cementsector, die hun toewijzingsaanvraag voor de periode 2008-2012 behoorlijk hadden gerechtvaardigd, hebben het Waals Gewest eraan herinnerd hoe gevoelig de CO₂-problematiek voor de cementsector is en hoe sterk de bedrijven zouden worden getroffen door een nieuwe verlaging van de reeds toegewezen quota's. De sector herhaalde zijn verbintenissen in het kader van de sectorakkoorden en het verbeteringspotentieel waarvoor hij zich borg heeft gesteld en stipte aan dat elke nieuwe daling van de quota's verder ging dan het in het sectorakkoord geïdentificeerde potentieel.

De cementindustrie wees nogmaals op de weerslag van de CO₂-kosten in haar domein en op het feit dat ze moet opboksen tegen concurrentie van buiten de gemeenschap die niet onderworpen is aan dezelfde strenge milieuvoorschriften. Ook de kleine marges in de sector kunnen voor problemen zorgen.

IPPC

Eind 2006 keurde het Waals Gewest de besluiten van het relevantieonderzoek goed waartoe de sector zich had verbonden in het kader van de invoering van de IPPC-richtlijn en de bijbehorende verplichte herziening van de exploitatievergunningen. De doelstellingen van dit onderzoek hebben, via een kwalitatieve enquête in de verschillende cementfabrieken, toegelaten de relevantie van de meting van diverse contaminanten aan te tonen. Op die manier is men erin geslaagd een vaste lijst van verontreinigende stoffen in het referentiedocument op te nemen.

Het opvolgingscomité heeft beslist dat elke fabriek, in het kader van de herziening van de vergunningen, vier metingen met relevante detectielimieten van elk van de geïdentificeerde contaminanten moet uitvoeren. Als die 4 metingen onder de afgesproken emissiedrempel blijven, is de systematische meting van de contaminant niet langer noodzakelijk, maar de toezichhoudende ambtenaar mag wel een punctuele controle van de naleving van de emissiedrempels opleggen.

Belasting op de co-incineratie van afval in het Vlaams Gewest

In november 2005 dienden Febelcem en zijn leden een verzoek tot partiële annulatie van artikel 25 van het decreet van 22 april 2005 van het Vlaams Gewest in, waarin diverse milieu- en landbouwmaatregelen worden opgelegd. Dat decreet was bedoeld om de heffing op de verbranding van afval te verminderen en een belasting op het afval voor co-incineratie in te voeren.

Het Arbitragehof heeft in zijn vonnis van 28 september 2006 de redenering van de cementindustrie niet gevolgd. Toch blijkt uit dat arrest duidelijk dat er voor incineratie en co-incineratie een verschillend tarief moet worden gehandhaafd om de valorisatie van afval interessanter te maken dan de eliminatie ervan.

Het decreet van april 2005 is ondertussen gewijzigd door het Vlaams decreet van 29 december 2006 en sinds 1 januari 2007 geldt er een unieke heffing van € 7/ton, zowel voor de incineratie als voor de co-incineratie van (al dan niet gevaarlijk) afval. Die bepaling is volledig in tegenspraak met het arrest van het Arbitragehof en met

de afvalverwerkingshiërarchie zoals die is vastgelegd in de Europese wetgeving, daar ze de valorisatie van afval gelijkstelt met de eliminatie ervan. Ze gaat bovendien volledig voorbij aan de milieuvoordelen van de co-incineratie van afval in de cementsector.

Daarom heeft de cementindustrie minister Peeters voorgesteld een college van internationaal erkende experts aan te stellen met de bedoeling de balans op te maken van de twee afvalverwerkingsfilieres: incineratie van het afval in het Vlaams Gewest en valorisatie van datzelfde afval in de cementindustrie. Minister Peeters heeft zich ertoe verbonden het decreet aan te passen mocht het onderzoek aangeven dat de verwerking van afval in de cementindustrie meer voordelen biedt dan verbranding.

Overigens bestaat er sinds juli 2005 een akkoord met de OVAM waarin een criterium werd vastgelegd om de materiaalvalorisatie in de cementindustrie (niet onderworpen aan de belasting) te onderscheiden van de energievalorisatie (onderworpen aan de belasting) op basis van het gehalte aan minerale stoffen.

Na de publicatie van het nieuwe decreet wou de OVAM een ander, duidelijk minder gunstig criterium toepassen, maar dat werd door de sector als onaanvaardbaar afgewezen. Er loopt nog steeds een verzoeningsprocedure om een voor alle betrokkenen aanvaardbare oplossing uit de brand te slepen.

Belasting op de co-incineratie van afval in het Waals Gewest

Dit fiscale decreet rond de afvalbelasting in het Waals Gewest werd voorgesteld door de Waalse regering op 25 januari 2007 en goedgekeurd door het Waals parlement op 21 maart 2007. De tekst legt een heffing van 5 euro per ton op voor de co-incineratie van gevaarlijk brandstofafval en van 0,5 euro per ton voor de co-incineratie van gevaarlijk afval dat afkomstig is van bodemsaneringsprojecten (er wordt een correctiecoëfficiënt van 0,7 toegepast tot 2009).

Na volgehouden lobbywerk van de industrie werd de mogelijkheid van een vrijstelling van de belasting ingebouwd voor de co-incineratoren die zich ertoe verbinden – in een handvest voor duurzaam afvalbeheer, af te sluiten met de regering – een bepaalde afvalverwerkingscapaciteit ter beschikking van het Waals Gewest te stellen (tegen een vooraf vastgelegde maximumprijs).

De cementindustrie kan zich uiteraard perfect in die logica vinden en hoopt eerstdaags een dergelijk handvest met de Waalse regering af te sluiten.

Herziening van afvalkaderrichtlijn

De Europese Commissie publiceerde op 21 december 2005 haar ontwerptekst voor de herziening van de afvalkaderrichtlijn. Die tekst zit momenteel in het stadium van de eerste lezing.

Het Europees Parlement heeft zijn rapport over die tekst definitief goedgekeurd op de zitting van 12 tot 14 februari. De Europese Raad moet nu een gemeenschappelijk standpunt innemen, dat verwacht wordt tegen juni 2007 (d.w.z. tegen het einde van het Duitse voorzitterschap). De uiteenlopende belangen, de inzet en de complexiteit van het probleem maken het bereiken van een compromis evenwel bijzonder moeilijk, zoals al is gebleken uit de discussies in de Milieucommissie van het Parlement (meer dan 620 amendementen).

Foto : A.Carette

Die herziening is echt cruciaal omdat ze de basis zelf van de afvalstoffenwet van de Europese Unie aanpakt. In het kader van de lopende onderhandelingen maakt de cementsector zich onder meer zorgen over de volgende belangrijke punten:

- er moet worden voorkomen dat grote afvalstoffenstromen zich zouden kunnen onttrekken aan de Europese afvalwetgeving, met alle negatieve gevolgen vandien voor het milieu (verwerking in niet-erkende installaties, ongecontroleerde uitvoer, enzovoort);
- de definitie van het begrip "valorisatie" moet, zoals nu al het geval is, hoofdzakelijk steunen op het principe van de substitutie van hulpbronnen, en een hiërarchie van de afvalverwerkingsmethoden op vijf niveaus (preventie, hergebruik, recyclage, andere vormen van valorisatie, eliminatie) zal alleen dan echte voordelen opleveren als er een effectief toepasbare afwijkingsmogelijkheid op basis van de milieuprestaties van de filières wordt ingebouwd;
- de voorbehandeling van afval voordat het in de cementindustrie wordt gebruikt, is voor sommige stromen een absolute noodzaak. Die voorbehandeling maakt integraal deel uit van het valorisatieproces en mag bijgevolg niet worden bemoeilijkt.

De nieuwe kaderrichtlijn mag geen afbreuk doen aan het reglement op de afvaloverdracht, dat zopas werd aangepast, en mag geen nieuwe barrières opwerpen voor de overdracht van afval dat bestemd is voor valorisatie.

Toegang tot de winning

De toegang tot de groeve vergemakkelijken blijft een belangrijke bekommernis voor de steengroevesector.

Het ontwerp van decreet tot wijziging van artikel 33 en volgende van de Code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme et du patrimoine (CWA-TUP), alsook het decreet van 11 maart 2004 over de onthaalinfrastructuren voor economische activiteiten, in tweede lezing goedgekeurd door de Waalse regering en binnenkort ter discussie voorgelegd aan het Waalse parlement, wordt door de steengroevesector als bijzonder positief ervaren.

Dat decreet zal een aanvrager immers in de mogelijkheid stellen een procedure voor een gedeeltelijke wijziging van het gewestplan in te leiden met het oog op de inschrijving van een winningsgebied.

Het programmadecreet betreffende de economische heropleving en de administratieve vereenvoudiging, het zogeheten "RESA"-decreet (goedgekeurd op 3 februari 2005), voert evenwel een compensatieverplichting in, d.w.z. dat de inschrijving van elke nieuwe, voor bebouwing bestemde zone gecompenseerd moet worden door de overeenkomstige wijziging van een bestaande zone voor bebouwing in een zone die niet bestemd is voor bebouwing of door elke andere alternatieve compensatie die door de regering zou worden opgelegd (art. 46).

Contacten met de verschillende betrokken ministers doen eveneens een gunstige beslissing verhopen in de zin dat artikel 46, in naleving van het status-quo-principe, alleen van toepassing zou zijn op de effectief voor bebouwing bestemde zone van het beoogde winningsgebied.

3. Economie

Het jaar 2006 werd gekenmerkt door een globaal gunstige economische ontwikkeling. België profiteerde niet alleen van de versnelling van de economische bedrijvigheid in de landen van de eurozone, maar ook van de voortgezette groei in de opkomende landen. Bovendien nam de uitvoer toe, werden de bedrijven gezonder en daalden de energieprijzen. Het hoeft dan ook geen verwondering te wekken dat de Belgische economie in 2006 een stijging van 3% van het bruto binnenlands product liet optekenen.

Met uitzondering van de landbouw hebben alle bedrijfssectoren de vruchten van die gunstige economische ontwikkeling geplukt, terwijl de bouw zich ontpopte tot een van de belangrijkste motoren achter de Belgische groei.

Woningbouw

In 2006 werden zowat 55.000 nieuwe werven gestart. Dat zijn er 4.000 meer dan in 2005, dat toch al als een goed jaar werd beschouwd.

Die hausse van bijna 8 % is uiteraard te danken aan een combinatie van verschillende factoren. Zo bleven de interesten voor hypothecaire leningen bijzonder aantrekkelijk en vertoonde de koopkracht een stijgende tendens. Ook de banken bleven uiterst gunstige voorwaarden aanbieden (verlenging van de terugbetalingstermijnen), terwijl de federale overheid en de gewesten de nodige fiscale stimuli aanreikten. Al die hefbomen hebben er samen met de hoge prijzen van de onroerende goederen op de secundaire markt voor gezorgd dat de bouw van een nieuwe woning weer interessant is geworden, vooral op lange termijn, vanwege de betere energieprestaties.

Opmerkelijk: het aantal gestarte werven is ten opzichte van 2004 gestegen met 21% (meer bepaald 24% voor de appartementen en 18% voor de eengezinswoningen).

De renovatie, die ongeveer 50% van alle huisvestingsinvesteringen opslorpt, heeft haar groeiritme van 2% van de jongste jaren weten te handhaven, onder meer dankzij de premies voor de verbetering van de energie-efficiëntie en de lagere btw-voet.

Niet-residentiële bouw

De sector is globaal met 6% gestegen ten opzichte van 2005. De renovatie handhaaft zijn jaarlijks groeiritme van 2,3%, terwijl de nieuwbouw zijn volume met bijna 8% zag stijgen ten opzichte van vorig jaar.

De achterstand, opgelopen tijdens de rampzalige jaren 2001-2003, werd in de periode 2004-2006 gedeeltelijk weggewerkt, zodat de niet-residentiële bouw geleidelijk weer kan aanknopen met zijn normale groei, in lijn met de economie.

De toegenomen activiteit in dit segment is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de bouw van kantoorgebouwen en industriële gebouwen, met een stijging van respectievelijk 5,3 en 13,1% ten opzichte van 2005.

Arch.: G. Banneton

Foto : L. Brandajs

Arch.: P. Hebbelinck

Foto : L. Brandajs

Openbare werken

Zoals verwacht profiteerde de sector van de chronische stijging van de gemeentelijke investeringen, een klassiek verschijnsel in verkiezingsjaren. Volgens het Planbureau mag die versnelling van het groeiritme worden begroot in de grootteorde van 10%.

De impact van de gemeenteraadsverkiezingen was evenwel niet zo opvallend als tijdens de verkiezingen van 2000.

HET VERBRUIK VAN GRIJS CEMENT IN BELGIE

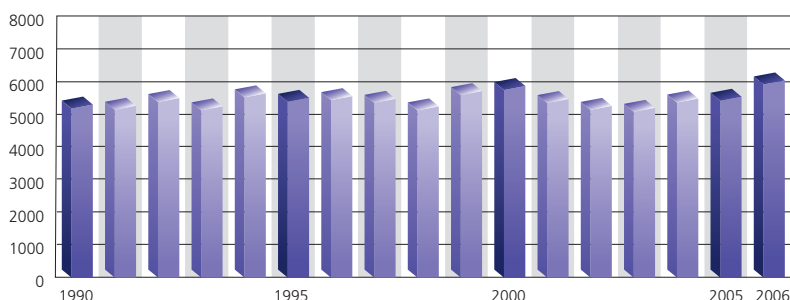
(leveringen van Febelcem-leden op de binnenlandse markt + netto-invoer)

Zoals aangegeven in de vorige paragraaf vertoont het cementverbruik in de jaren van gemeenteraadsverkiezingen traditioneel een piek. In 2006 liep het cementverbruik op tot 6.296.000 ton, een stijging van 8,7% ten opzichte van het volume dat in 2005 werd opgetekend.

Zoals u op de onderstaande grafiek kunt zien, bereikte het verbruik van grijs cement eind december 2006 zijn hoogste niveau sinds de uitwerking van de eerste statistieken voor de Belgische cementindustrie.

Verbruik van grijs cement in België.

(in duizenden ton)

De verbruikte hoeveelheid grijs cement per inwoner is in de loop van 2006 opgelopen tot 609 kg. Bij wijze van vergelijking: het verbruik bij onze Engelse burens bedraagt 226 kg, d.i. iets meer dan een derde.

De Franse en Duitse particulieren namen respectievelijk 391 kg en 343 kg cement af, in beide gevallen goed voor een stijging van 5% in vergelijking met 2005.

In Nederland is het verbruik per hoofd van de bevolking slechts licht gestegen, met ongeveer 1% tot 323 kg.

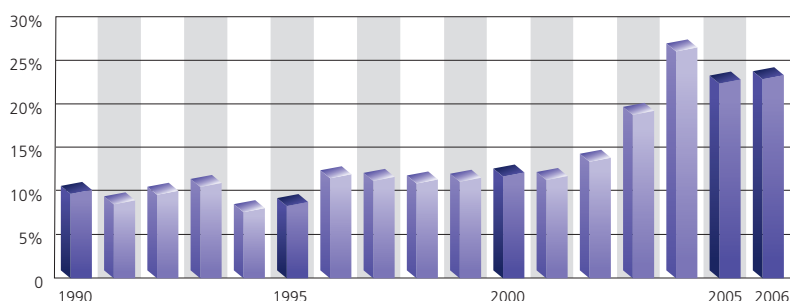
België bevestigt dus zijn status van grootverbruiker in de Europese Unie: de Belg verbruikt 16% meer dan het Europese gemiddelde, dat in 2006 uitkwam op 527 kg.

DE INVOER VAN GRIJS CEMENT IN BELGIE

De invoer van cement is opnieuw gestegen. Eind december 2006 overschreed hij 1.530.000 ton (dat is nauwelijks 46.000 ton minder dan het allerhoogste niveau, dat in 2003 werd bereikt). De stijging ten opzichte van het jaar voordien bedroeg ongeveer 11%.

Merk op dat de invoer vandaag goed is voor 24,3% van het verbruik van grijs cement in België, een stijging van het marktaandeel van 0,5% in vergelijking met 2005.

Relatief aandeel van de invoer in het verbruik van grijs cement in België.

Deze nieuwe stijging houdt de leden van Febelcem bezig, aangezien ze nog maar eens illustreert onder welke zware druk deze reeds wankelende markt al enkele jaren staat. In de voorbije tien jaar hebben de Belgische cementproducenten meer dan 10% van de binnenlandse markt moeten prijsgeven.

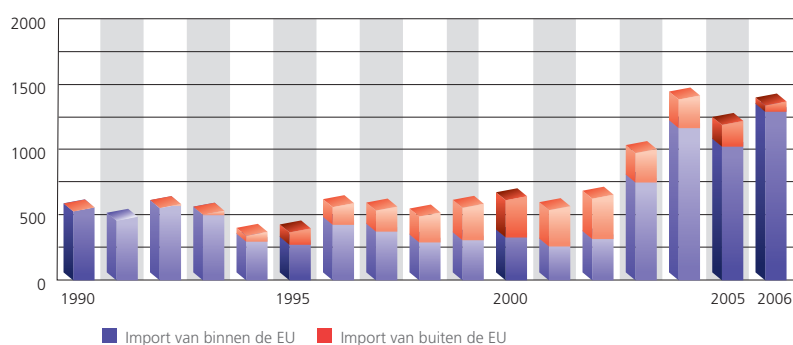
Zoals uit de onderstaande grafiek blijkt, is het grootste deel van de stroom die in 2006 op de binnenlandse markt is afgezet, afkomstig uit landen die lid zijn van de Europese Unie (bijna 91% van de totale invoer). In 2000 bedroeg die intra-communautaire stroom nog maar 49%.

De omvang van die toename is nog onrustwekkender als ze wordt omgezet in volume, aangezien de groei voor de bedoelde periode oploopt tot bijna één miljoen ton.

Meer nog dan in de vorige jaren is het leeuwendeel van de invoer vandaag afkomstig uit Duitsland, met meer dan 850.000 ton cement of klinker.

Wat de invoer van buiten de gemeenschap betreft, stellen we vast dat er in 2006, in tegenstelling tot de vorige jaren, geen cement is ingevoerd. Dat is daarentegen wel het geval voor klinker, die volledig uit China afkomstig is.

De herkomst van de cementinvoer in België

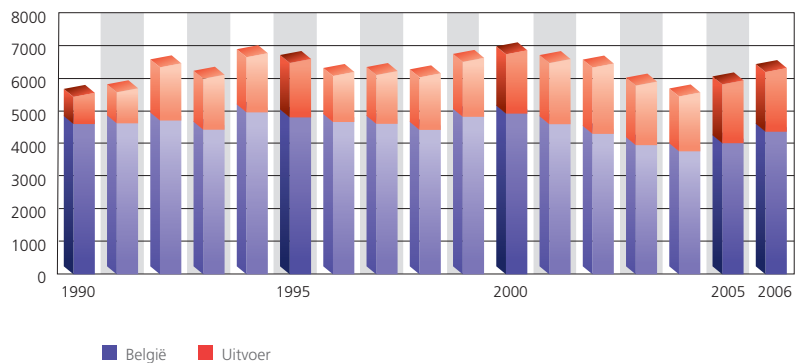

DE LEVERINGEN VAN DE CEMENTINDUSTRIE

(Leveringen van Febelcem-leden op de binnenlandse markt + uitvoer)

De leden van Febelcem hebben in de loop van 2006 in totaal 6.965.000 ton cement geproduceerd en geleverd. In vergelijking met het jaar voordien is dat een stijging van 6%. Daarmee blijven ze niettemin 7% onder het leveringstotaal van 2000.

Samenstelling van de globale levering van grijs cement.

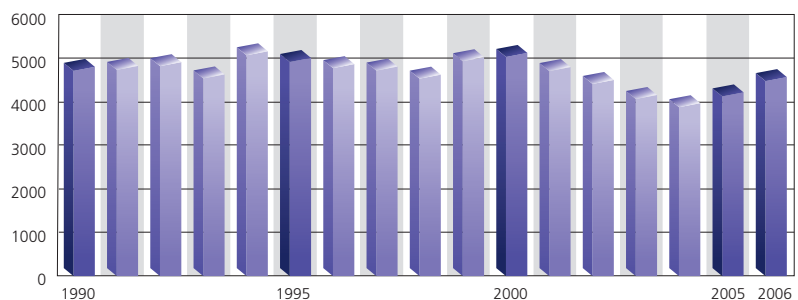
Die leveringen zijn ten belope van 68% bestemd voor de binnenlandse markt, tegen 32% voor de uitvoer, een verhouding die in de lijn ligt van wat we de voorbije jaren hebben gekend.

LEVERINGEN VAN DE LEDEN OP DE BELGISCHE MARKT

Met uitzondering van de maand augustus is de groei heel het jaar door positief gebleven om over 12 maanden uit te komen op een totaal van 8%.

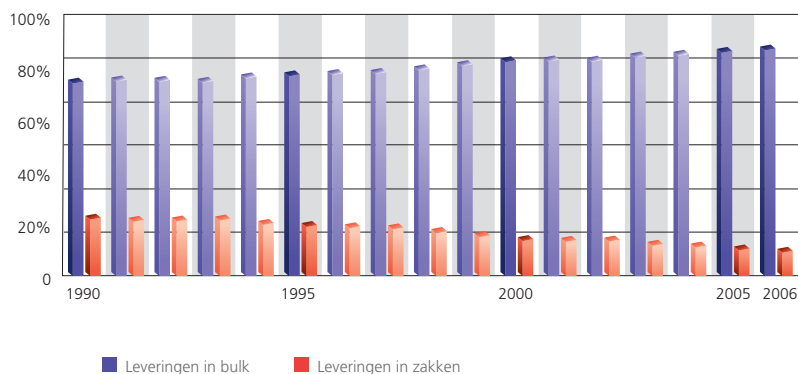
Merk op dat de binnenlandse leveringen – becijferd op 4.765.000 ton – voor het derde opeenvolgende jaar stijgen. Ze blijven evenwel lichtjes onder (0,9%) het gemiddelde jaarlijkse volume van de voorbije tien jaar.

Evolutie van de leveringen van de leden op de binnenlandse markt.

Tien jaar geleden vertegenwoordigde de tonnenmaat van het bulkcement 79% van de binnenlandse leveringen van de Febelcem-leden. Sindsdien heeft die leveringswijze alleen maar aan belang gewonnen (1% per jaar) en is ze vandaag goed voor 89% van de geleverde tonnenmaat.

Evolutie van de leveringen van de leden per verpakkingswijze.

Hoewel de verdeling van de binnenlandse leveringen per vervoermiddel sinds 2004 niet meer is veranderd, stellen we wel enkele verschuivingen vast op het niveau van de verdeling per klantencategorie.

De leveringen op de binnenlandse markt zijn in 2006 met 8% gestegen, maar de sector van het stortklaar beton en de aannemers lieten een hogere groei optekenen. Deze twee sectoren hebben hun marktaandeel dus uitgebreid ten nadele van de betonproducten en de betonhandelaars.

De leveringen aan de betoncentrales zijn in de loop van 2005-2006 met 10% gestegen. Zij tekenen nu voor bijna 53% van de cementleveringen. Het marktaandeel van de betoncentrales stijgt zodoende met 0,9% ten opzichte van 2005, maar blijft desondanks nog 0,9% onder het niveau van 2004.

Het zijn vooral de leveringen aan de aannemers die de mooiste jaarprestatie hebben doen optekenen, met een winst van 12% op jaarbasis en een stijging van het marktaandeel met 0,3% tot 8,4% van het leveringstotaal in 2006.

De leveringen aan de producenten van betonproducten & vezelcement, alsook aan de handel, zijn in de periode 2005/2006 gestegen met respectievelijk 6 en 2%.

Evolutie van de leveringen van de leden per klantencategorie

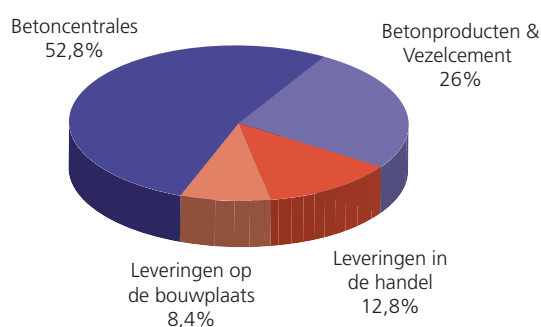

Foto : diatheek Febe

VOORUITZICHTEN VAN DE BOUWSECTOR

Woningbouw

Tijdens de eerste helft van het jaar zal de bouw van nieuwe woningen zich handhaven op het peil van 2006, vooral door het hoge aantal bouwvergunningen dat vorig jaar is uitgereikt (62.000 woningen). Nadien zal de bedrijvigheid stabiel blijven of mogelijk lichtjes teruglopen. In principe moet de nieuwbouw evenwel een globale stijging van ongeveer 5% kunnen neerzetten.

In het domein van de renovatie zal de groei nog toenemen, dankzij de uitbreiding van diverse fiscale voordelen om de energieprestaties van de woningen te verbeteren.

Niet-residentiële bouw

Zoals reeds uiteengezet aan het begin van dit hoofdstuk zal de niet-residentiële bouw in 2007 geleidelijk weer aanknopen met zijn normale groeiritme, met eerst een stabiel volume en daarna een stijging van 2,5 tot 3% - een stijging die gelijke tred zal houden met de evolutie van het BBP.

Openbare werken

De activiteit in deze sector zal na de verkiezingen teruglopen vanwege de gebruikelijke daling van de lokale investeringen. Volgens het Planbureau zal die daling uitkomen in de buurt van de 10%, wat overeenstemt met de stijging die in 2006 werd opgetekend. Uiteraard zullen het vooral de infrastructuurwerken zijn die met ongeveer 12% de grootste terugval zullen kennen.

DE INVESTERINGEN IN DE CEMENTINDUSTRIE

In 2006 is er € 46,3 miljoen geïnvesteerd, een stijging van 50% ten opzichte van het jaar voordien. In de loop van de voorbije tien jaar hebben de cementfabrikanten in totaal meer dan € 502 miljoen uitgegeven.

De grootste uitgaven hebben betrekking op installaties voor de vermindering van de NO_x-emissies door de injectie van ureum, de voltooiing van de installaties voor de beperking van chromaten in het cement, de vervanging van de doekenfilters van de ovens en de molens, alsook van de filters van de slakkendrogerijen.

Voorts worden er ook aanzienlijke bedragen uitgetrokken voor de beperking van het fabriekslawaai, de modernisering van de sturingssystemen en de aanleg van toegangswegen naar de vestigingen.

4. Promotie, onderzoek en ontwikkeling

De activiteiten van het jaar 2006 van het departement "Promotie, Onderzoek en Ontwikkeling" (POO) van Febelcem stonden in het teken van de doelstellingen die vastgelegd zijn in het "Business Plan" 2003-2007.

Die activiteiten kunnen worden opgesplitst in drie verschillende delen:

- de promotie, die verwijst naar de verschillende aspecten rond de verspreiding, in ruime zin, van de kennis van het product en de bijbehorende toepassingen;
- het onderzoek, dat ons in staat stelt een betere kennis van het product en zijn toepassingen te verwerven en uit te bouwen;
- de ontwikkeling, die zich toespitst op toepassingsgebieden en specifieke acties om ons marktaandeel en het cementverbruik in bepaalde sectoren te handhaven of op te voeren.

De verschillende facetten van deze activiteiten overlappen elkaar grotendeels. Zo ligt het onderzoek rechtstreeks aan de basis van de promotie en de ontwikkeling van nieuwe producten.

Om zijn doelstellingen te bereiken, steunt het departement op verscheidene pijlers, nl.:

- kennis, deskundigheid en technische bijstand;
- een netwerk van bevoorrechte contacten in alle sectoren van het bouwbedrijf;
- voorlichting en communicatie.

Die pijlers berusten op werkprincipes die toelaten de gevoerde acties te enten op de lange termijn, met name:

- kwaliteit,
- geloofwaardigheid,
- objectiviteit.

Van de acties van 2006 worden hierna alleen de meest opvallende vermeld.

Publicaties

- Het 'ABC van cement en beton' – ondertussen reeds ruim verspreid in Belgische technische scholen – heeft enige internationale bekendheid verworven. Zo zijn op vraag van het Italiaanse IIC (Industria Italiana del Cemento) enkele honderden exemplaren verstuurd naar Algerije. En ook het Nederlandse Cement en Beton Centrum toonde belangstelling.
- Het Cementdossier werd aangevuld met een nieuw bulletin. Het gaat om nummer 37, "Brandbescherming door betonconstructies".
- In 2005 werd er tussen CEMSUISSE, ENCI en Febelcem een contract getekend over de voortzetting van het architectuurtijdschrift Bouwen met Beton. De publicatie van de 10e editie van het tijdschrift in november 2006 is daar het gevolg

van. Formaat en lay-out van het tijdschrift zijn gewijzigd. Ook het redactieteam is veranderd met onder andere een nieuwe hoofdredacteur (Martin Tschanz), fotograaf (Kim Zwarts) en grafische vormgevers (Trix Barmettler en Miriam Bossard). Het tijdschrift is opgestuurd naar alle architecten ingeschreven bij de orde van architecten. Het wordt ook verspreid in de architectuurscholen.

Conferenties

- In samenwerking met het ICASD (Informatiecentrum voor Architectuur, Stedenbouw en Design) en het tijdschrift A+ organiseerde Febelcem dit jaar nog een conferentie in het Paleis voor Schone Kunsten van Brussel die meer dan 500 deelnemers aantrok. De spreker, Souto de Moura, is een bekend Portugees architect. Zijn werk is zeer gevarieerd, van woningen tot grote projecten (o.a. het spectaculaire stadion van Braga). Ter gelegenheid van de lezing werd in nr. 202 van het architectuurtijdschrift A+ uitgebreid aandacht besteed aan het ideeëngoed en de projecten van Souto de Moura.
- “Brandbescherming door betonconstructies.” Het gebruik en het gedrag van beton in constructies die blootstaan aan het brandrisico, dat was het thema van de studiedag die door Febelcem en de Belgische Betongroepering in juni werd georganiseerd. De reglementering evolueert. Hoe betonconstructies ontwerpen met behulp van de Eurocodes om in regel te zijn met die reglementering? Hoe reageren betonnen prefabelementen en prefabstructuren op brand? Welke zijn de auscultatiemethodes, de reparatiemethodes? Een vijftiental specialisten hebben tekst en uitleg bij die vragen gegeven ten behoeve van meer dan 170 deelnemers.
- Febelcem houdt vast aan de traditie van de contactdagen die alle spelers van de wegenbouw en/of de burgerlijke bouwkunde samenbrengen. In 2006 vonden die evenementen plaats in Gembloux (Le béton dans les ouvrages d'épuration des eaux), waar 200 deelnemers opdaagden, en in Aartselaar bij Antwerpen (Beton in Waterzuiveringstations), waar 130 personen op de afspraak waren. Tegelijk werd een brochure “Aanbevelingen voor de bouw van waterzuiveringsinstallaties in beton” uitgegeven, in het Frans en in het Nederlands. De brochure werd verdeeld op 400 exemplaren in elk van de twee genoemde talen.
- Ten slotte hebben ingenieurs van het departement een hele reeks opleidingen, conferenties en cursussen gegeven in het domein van de bouw, de wegenbouw, de burgerlijke bouwkunde en de landbouw, zowel in België als in het buitenland.

Opvallende projecten in de wegenbouw

In het domein van de wegenbouw doen opdrachtgevers, studiebureaus en aannemers geregeld een beroep op Febelcem als kenniscentrum met het oog op technische bijstand, zowel in de fase van het projectontwerp als tijdens de uitvoering van de werken en zelfs nadien nog, als er schade of beschadigingen worden vastgesteld.

In 2006 verleende het departement met de hulp van het Onderzoekscentrum van de Cementnijverheid, het OCCN, niet minder dan 90 keer technische bijstand. Enkele van die projecten waren bijzonder interessant, met name:

- De derde en laatste fase (71 km snelweg) van de renovatiewerken aan de E411 en de E25 in de provincie Luxemburg. We herhalen nog even dat het gekozen renovatieconcept steunde op de principes van het composietwegdek en meer bepaald op de combinatie van asfaltbeton en cementbeton, teneinde maximaal te kunnen profiteren van de specifieke voordelen van deze materialen voor de aanleg van duurzame, comfortabele en voordelige wegen.
- De vernieuwing over bijna drie kilometer van de rechterrijstrook van de E313 ter hoogte van Boirs. De klassieke opbouw "steenslag – asfaltbeton" werd vervangen door een inlay van een composietwegdek dat onder meer bestond uit 23 cm doorgaand gewapend beton.
- Er stonden tal van wegrenovatiewerken op de agenda, onder meer:
 - overlay van gestifte betontegels in Wanze ($\pm 18.500 \text{ m}^2$), gefinancierd op initiatief van de heer minister van Binnenlandse Zaken en van het Openbaar Ambt van het Waals gewest;
 - inlay van gestifte betontegels in Brussel ($\pm 6.000 \text{ m}^2$);
 - 2e gedeelte van de inlay/overlay in doorgaand gewapend beton van de E34/N49 ($\pm 6 \text{ km}$) te Assenede. Ook de betonnen stootbanden werden er vervangen door het nieuwe STEP-profiel.
- De uitbreidingswerken in de luchthaven van Bierset, waar tien parkeerplaatsen voor jumbojets (twee plaatsen voor de A380 en acht voor de B747) werden aangelegd en afgewerkt met gestifte betontegels van 38 cm dik. Het betreft hier in feite de 1ste fase van de werken (13,6 ha op een totaal van 50 ha).

Evenementen

• Internationale architectuurwedstrijd

In 2003 organiseerden de cementfederaties van acht Europese landen een internationale wedstrijd voor studenten architectuur. In 2006 liep de 2e cyclus. Het thema van de 2e cyclus 'plastic-OPACITY' werd voorgedragen door de nieuwe curator, Hanif Kara. In februari 2006 is hij zijn keuze komen toelichten en heeft hij enkele van zijn projecten voorgesteld op een avond voor de studenten. Er waren 47 inzendingen. De jury, samengesteld uit Pier Vittorio Aureli, Bart Biermans, Vincent Brunetta, Maurizio Cohen et Dirk Jaspaert, verleende de eerste prijs aan Bruno De Veth, Arnaud Kinnaer en Valentin Pierron (La Cambre) en een eervolle vermelding aan Lotte Mattelaer en David Berkvens (St.-Lucas Brussel). Deze studenten kregen een geldprijs en hadden de mogelijkheid om de Master Class te volgen. Het programma van de Master Class was bepaald door Hanif Kara en had plaats in het Bauhaus te Dessau. De Master Class duurde 1 week. De publicatie over de 2e cyclus zal verschijnen in 2007. Er werd begonnen met de voorbereiding van de 3e cyclus die zal gecoördineerd worden door Febelcem.

- Noteren we ook nog de lezingen over betontechnologie in relatie tot architectuur, en de jaarlijkse Education-beurs met ruim 600 bezoekers-studenten.

• 10de Internationaal Betonwegensymposium

Op het vlak van de wegenbouw was 2006 een bijzonder jaar voor de afdeling POO, met name door het 10de Internationaal Betonwegensymposium dat van 18 tot 22 september 2006 in Brussel plaatsvond. FEBELCEM was immers verantwoordelijk voor de volledige organisatie van dit evenement dat wereldwijd het grootste is in het domein van de betonverhardingen. Het initiatief van dit symposium gaat uit van de Europese Cementvereniging CEMBUREAU en het wordt gesteund door de wereldwegenvereniging PIARC.

Na een eerder theoretisch congres in Istanbul (april 2004) werd de kandidatuur van België weerhouden voor de jubileumeditie van het symposium, met de bedoeling het accent meer te leggen op de praktijk en op de talrijke verwezenlijkingen. Daarom werd er ook resoluut gekozen voor een innovatieve formule bestaande uit twee dagen academische lezingen en twee dagen technische bezoeken. De technische uitstapen werden bovendien aan het begin en in het midden van het symposium gepland zodat ze werkelijk het hoogtepunt ervan zouden betekenen.

Als slogan voor het symposium werd gekozen voor "A century of experience – The way ahead is concrete". Hiermee werd de link gelegd tussen een lange traditie van betonverhardingen en een veelbelovende toekomst voor de betonwegensector in België, Europa en over de hele wereld.

De plenaire sessies handelden over drie grote thema's:

- I. Betonwegen en duurzame ontwikkeling
 - I.A. Kostenefficiënte verhardingen met lange levensduur
 - I.B. Onderhoud en Renovatie
 - I.C. Veiligheid en Milieu
- II. Stedelijke verhardingen en plattelandswegen
- III. Bijzondere toepassingen

Thema I "Betonwegen en duurzame ontwikkeling" werd onderverdeeld in drie items. Aangezien betonwegen wereldwijd aanvaard zijn als kostenefficiënte verhardingen met lange levensduur, werd het subthema I A beschouwd als het hoofdthema van dit Symposium. De evolutie in onderhoud- en renovatietechnieken en aspecten als veiligheid en milieu zijn echter even belangrijk in de idee van duurzame ontwikkeling en zodoende werden ze extra benadrukt in Thema's I.B. en I.C.

Thema II had betrekking op stedelijke verhardingen en plattelandswegen, dus hoofdzakelijk op toepassingen met weinig verkeersbelasting. Speciale aandacht werd hierbij geschonken aan de ontwikkeling van infrastructuur voor het openbaar vervoer.

Ten slotte groepeerde Thema III alle mogelijke bijzondere toepassingen, meestal heel innovatieve, in het domein van materialen, uitvoering en procédés.

Meer dan 120 bijdragen werden ingediend en geëvalueerd door het Technisch Programmacomité. Uiteindelijk werden er 100 weerhouden; een selectie van 20 papers werd gepresenteerd door hun auteurs en de overige werden samengevat weergegeven door vakkundige verslaggevers, allen leden van het Technisch Comité.

De academische zitting werd geopend met twee keynote speeches. De eerste was een gezamenlijke lezing door dhr. Caestecker, Administrateur-generaal van het Vlaamse Agentschap Infrastructuur en dhr. Lemlin, Secretaris-generaal van het Waalse Ministerie voor Uitrusting en Transport. Zij belichtten de Belgische geschiedenis van betonwegen en blikten vooruit op de toekomst.

De tweede lezing was van dhr. Geoff Ayton van de Australische Administratie Wegen en Verkeer. Zijn bijzonder gewaardeerde presentatie gaf een overzicht van de Australische ervaringen op vlak van prestaties en duurzaamheid van betonconstructies en legde het accent op de kwaliteit tijdens de uitvoering.

Zoals al aangehaald bestond het hoogtepunt van het Symposium uit de twee dagen van technische excursies. Op beide dagen hadden de deelnemers de keuze uit niet minder dan 7 bestemmingen in gans België met bezichtiging van oude en recente realisaties van betonwegen en tevens bezoeken aan een reeks werken in uitvoering. Dit alles gebeurde onder de leiding van deskundige technische gidsen.

In totaal waren er meer dan 600 deelnemers, afkomstig uit 49 landen verspreid over de ganse wereld. Febelcem ontving talrijke dankbetuigingen en lovende woorden na afloop en het Symposium kan dan ook over de ganse lijn als een groot succes beschouwd worden.

Varia

- *We zijn actief in verscheidene werkgroepen, onder meer met de publicatie van een TV van het WTCB over de reparatie van beton, de Eurocodes 2 en 6.*
- *We zijn aanwezig in onderzoeksgroepen (WTCB, IWT, CEP LIN MET ...), onder meer over duurzaamheidsprogramma's, SCC, het gebruik van textiel in beton, roestwerende producten, Filltech, ultrasterk beton ...*
- *We werken mee aan de opstelling van normen en teksten voor technische keuringen in samenwerking met Probéton, Seco en de BCCA.*
- *We nemen deel aan tal van nationale (studiedagen) en internationale congressen zoals:*
 - *Congres RILEM "Advances in Concrete through Science and Engineering" (Quebec)*
 - *Consortium NANOCEM (Denemarken)*
 - *Long Life Pavements (Chicago)*
 - *Concrete Blocks (San Francisco).*

De Belgische Betongroepering (BBG)

De Belgische Betongroepering werd opgericht in 1980 met de bedoeling iedereen samen te brengen die geïnteresseerd is in betontoepassingen in de bouw teneinde de ervaring met, en de kennis van, dit materiaal in al zijn aspecten te valoriseren, te delen en te verspreiden. De leden zijn afkomstig van universiteiten en hogescholen, nationale en gewestelijke besturen, technische instellingen (onderzoekscentra, inspectiediensten ...) en beroepsverenigingen van aannemers en industriëlen. Het departement Promotie, Onderzoek & Ontwikkeling van Febelcem ondersteunt actief de activiteiten van de Belgische Betongroepering en werkt nauw samen aan haar ontwikkeling door onder meer haar secretariaat-generaal waar te nemen.

- *De 26ste Betondag had als thema 'beton zonder grenzen'. Het thema verwijst naar het gebruik van hoogstaande betontechnologische kennis over de nationale grenzen heen met een lezing over de prestigieuze toren 'Burj' in Dubai (meer dan 800 m hoog, gebouwd door Besix), over het Panamakanaal waar nieuwe sluizen worden gebouwd (Belgisch-Franse consortium CPP), en de nieuwe Europese investeringsbank te Luxemburg (studiebureau Greisch en CFE). Het thema refereert*

ook aan de onbegrensde mogelijkheden van beton op zich met een lezing van Hanif Kara (ingenieursbureau Adams Kara Taylor uit UK) over het Phaeno Science Center te Wolfsburg van architect Zaha Hadid.

- Tevens uitreiking van de European Concrete Society Network awards. Ook onthulling van nieuw BBG-logo en on line gaan van vernieuwde website. Tenslotte voorstelling van 4de volledig herziene druk van het handboek over betontechnologie
- BBG organiseerde :
 - samen met IABSE een werkbezoek aan het nieuwe HST-station te Liège-Guillemins.
 - samen met FEBELCEM een studiedag over brandbescherming door betonconstructies.
 - samen met KVIV en FEBE een cursus over 'ontwerpen en uitvoeren van prefab gebouwen' (4 namiddagen).
 - de cursussen betontechnologie, die respectievelijk in Gent (Nederlands) en Namen (Frans) worden georganiseerd, mogen zich verheugen in een groeiend succes, wat de BBG ertoe aangezet heeft een opleidingscoördinatrice aan te stellen voor de uitrol van alle opleidingsinitiatieven in ruime zin.
 - De BBG heeft samen met de AILG een studiedag over zelfverdichtend beton georganiseerd in Luik. Die Franstalige studiedag was een voltreffer, aangezien er meer dan 155 inschrijvingen waren.

- De 4e editie van het handboek Betontechnologie is gepubliceerd in oktober 2006, ter gelegenheid van de Belgische Betondag.

De vorige uitgave dateerde van 1994, met een aanvulling uit 1998. De teksten van de bijgewerkte uitgave zijn volledig herzien in functie van de nieuwe Europese normen, de NBN EN 206-1:2001 en de nationale bijlage NBN B 15-001:2004, en is aangevuld met bijkomende hoofdstukken over nieuwe betonsoorten (zelfplaat-send, ultrasterk ...) en wapeningen.

Het handboek is uitgegroeid tot een echt standaardwerk van meer dan 600 bladzijden. Het is de vrucht van de samenwerking, over verscheidene jaren, van bijna 25 auteurs, verbonden aan universiteiten, onderzoeksinstituten, verenigingen en de industrie.

- Volledig in lijn met haar dynamisme heeft de BBG een gloednieuw logo ontworpen, dat haar aanhoudende acties voor een groeiend publiek in de betonsector, zowel in België als in het buitenland, symboliseert.
- De BBG heeft tot slot nog een nieuwe website gelanceerd: www.gbb-bbg.be.

Het Belgisch Betonplatform

Vier federaties, met name de FEBE (Federatie van de Betonindustrie), de FSBP (Federatie voor Stortklaar Beton), de FIPAH (Federatie van Invoerders en Producenten van Toeslagstoffen) en Febelcem-Belgische Betongroepering, staken de koppen bij elkaar en richtten in 2001 het Betonplatform op om de kwaliteit van de dienstverlening aan hun leden te verbeteren, efficiënter te worden, sneller te kunnen informeren en het betongebruik in alle vormen te promoten. In 2004 trad een zesde lid toe tot het Platform: BELBAG, de Belgische Federatie van Grind en Zand). En eind 2005 ten slotte, verwelkomde het Platform een zevende lid: IMPORGRASA, de Vereniging van Grind- en Zandinvoerders.

In 2004 had het Betonplatform voor het eerst een stand op Batibouw om het brede publiek en de kandidaat-bouwer te informeren over de meest uiteenlopende betontoepassingen in de bouw.

Voor de editie van 2006 ging de afdeling 'Industriële Design' van de school van La Cambre de uitdaging aan om het materiaal beton als uitgangspunt te nemen voor een ontwerp-oefening. POO, i.s.m. het labo OCCN, zorgde voor de betontechnologische omkadering en organiseerde fabrieksbezoeken. Zo ondernamen de studenten en hun professoren een boeiende tocht in de wereld van beton. De resultaten van deze oefening worden op de stand tentoongesteld. Vier ontwerpen werden bovendien verder uitgewerkt door betonprefabrikanten.

Opnieuw werden enkele duizenden exemplaren van de brochure 'dit is beton' uitgedeeld, aangevuld met 11 infofiches voor het grote publiek waarvan 4 nieuwe ten opzichte van vorig jaar.

Net als de vorige jaren, kende ook de editie 2006 een groot succes. De stand won zelfs een Award voor de "beste productpresentatie" in de categorie van de stands groter dan 70 m². In diezelfde categorie was het Betonplatform bovendien één van de drie genomineerden voor het "beste onthaal".

De stand fungeerde als decor voor de Batibouw-special van het tv-programma "Une brique dans le ventre" (RTBF),

Belgacom-tv realiseerde in opdracht van Batibouw-tv een reportage met interviews over de nieuwste tendensen op het gebied van beton in de woningbouw.

Het salon Batibouw zelf verwelkomde een recordaantal bezoekers : meer dan 370.000 personen vonden hun weg naar de Heisel, of bijna 20.000 meer dan in 2005.

Op de website www.infobeton.be kunnen zowel de brochure als de infofiches geraadpleegd worden. De webstek onderging overigens een grondige facelift.

De Batibouweditie 2006 was het sluitstuk van de eerste triënnale. De voorbereidingen voor een volgend driejarenplan 2007-8-9 gingen van start. Centraal stond het creëren van een nieuwe brochure ter opvolging van de publicatie 'dit is beton', naast het uitwerken van een geheel nieuw standconcept.

5. Communicatie

Zo goed mogelijk inspelen op de wensen van alle partners van de betonfilière, het imago van het product blijven verbeteren en een betrouwbaar en milieuvriendelijk industrieel proces blijven verdedigen, dat waren de grote opdrachten voor het Febelcem-communicatieteam in 2006.

Het internet is ontegensprekelijk uitgegroeid tot een belangrijk medium in de wereld van de economie. Om de troeven van beton onder de aandacht van het brede publiek te brengen, ontwikkelde de communicatiecel in 2006 www.infobeton.be, een nieuwe website, ondersteund door de partners van het Betonplatform, die zich van bij de start mocht verheugen in een grote belangstelling en al snel de kaap van de tweeduizend bezoekers per maand overschreed ... Een zegen voor het imago van de sector, die via de website een erg trendy en innovatieve kijk op het product beton verspreidt.

Ook de site van Febelcem zelf wordt voortdurend aangepast en geactualiseerd. Van de nieuwigheden op www.febelcem.be moeten we zeker de schitterende panoramische fotoreportages (360°) van een aantal opvallende betonnen gebouwen vermelden (een congrescentrum in Mechelen, de museumsite Grand Hornu en de Beurschouwburg in Brussel). Voortaan beschikt de internaut trouwens ook over een reeks "elektronische extraatjes" die de Febelcem-site nog gebruiksvriendelijker maken (elektronische kaarten, schermachtergronden, archieven van de jaren dertig ...). Verbeteringen als deze verklaren ongetwijfeld de voortdurende groei van deze site. In 2006 liep het gemiddeld aantal bezoekers per maand op tot meer dan 6.000 (tegenover 4.000 in 2005).

Maar wat 2006 inzake communicatie ongetwijfeld bijzonder speciaal heeft gemaakt, was de publicatie van het allereerste milieurapport van de sector. In die brochure van 24 bladzijden, een gezamenlijk project van het departement Industriële ecologie en de cel Communicatie van Febelcem, worden de uitdagingen, de prestaties en de kansen van de cementindustrie uit het oogpunt van de milieubescherming belicht. Dat rapport werd officieel voorgesteld op een persconferentie van 19 december 2006 en is online beschikbaar op de internetsite van Febelcem. De pers reageerde bijzonder positief op dat evenement; een journalist van het magazine *Incidences* had zelfs niets dan lof voor de cementfabrikanten: "Het initiatief om een sectorrapport samen te stellen is in ieder geval erg interessant en prijzenswaardig." (*Incidences* van 12.02.2007). Het bewuste milieurapport werd eveneens opgestuurd naar meer dan 2.000 uitgezochte personen: federale en gewestelijke ministers en afgevaardigden, leden van de werkgeversorganisaties ...

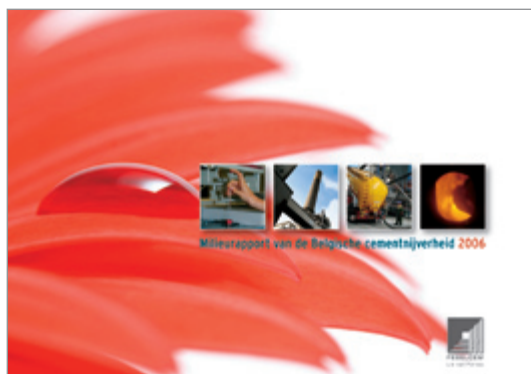

Foto : Shutterstock

In dezelfde geest heeft de communicatiecel nog een andere brochure uitgegeven onder de titel "Vrijwaring van de natuurlijke rijkdommen: de valorisatie van afval in de cementindustrie". Ook die algemene brochure kan worden gedownload op de site van Febelcem.

Hoewel de cementfabrikanten in 2006 duidelijk hebben aangetoond dat het milieu hen nauw aan het hart ligt, stond het jaar ook in het teken van het culturele mecenaat. De collectie Belgische gravures van Febelcem werd immers beloond voor haar artistieke kwaliteiten en werd geselecteerd als een van de vijf laureaten voor de prijs van het culturele mecenaat, de beroemde "Caïus". Ook in dit geval was de winst voor ons imago bijzonder groot (de krant "L'Echo" wijdde er zelfs een speciale editie aan).

In de lijn van de meer klassieke producten verzorgde het departement Communicatie diverse drukwerken (uitnodigingen voor voorlichtingsdagen en technische brochures van Febelcem, infofiches voor Batibouw, programma's voor de GBEE ...) en talloze teksten: toespraken, communiqués, persartikels, enzovoort.

Tot besluit was de communicatiecel ook bijzonder actief in de samenwerking met zijn professionele partners. Zo gaf ze bijvoorbeeld de elf informatiebulletins "Quadraria" van FORTEA uit; volgde ze de werken van de eindfasen van de campagne "Roule in, roule clean" onder de vleugels van de intercommunale Ipalle; werkte ze mee aan de promotie van het "Bouwforum", georganiseerd door de partners van Synergie Construction (PMC, FEMA en Confederatie Bouw); ondersteunde ze het werk van Cobaty; hielp ze de Europese Unie van de Granulaatproducenten bij de organisatie van haar algemene vergadering en droeg zij meer algemeen op uiteenlopende vlakken (advies, redactie, productie) haar steentje bij tot de projecten van de Belgische Betongroepering en het Betonplatform. Bij dat alles mogen ook de nauwe banden die er zijn gelegd tussen het communicatieteam van Febelcem en haar collega's van het Syndicat Français de l'Industrie Cimentière, niet worden vergeten.

6. Het sociale landschap in 2006

De sociale context

In december 2006 hebben de onderhandelaars van de werkgeversorganisaties en de vakbonden een interprofessioneel akkoord gesloten over de lonen, de arbeidsvoorwaarden, de opleidingen en de innovaties voor 2007-2008. Het bereikte akkoord kwam tot stand in een gunstig Europees economisch klimaat en vormde de bekroning van de gesprekken die begin 2006 op gang waren getrokken over de index, de verklaring inzake het concurrentievermogen van de sociale partners (maart 2006), het akkoord over de vermindering van de werkgeversbijdragen op arbeid en de aanpassing van de vergoedingen aan het welzijn (september 2006).

De opvallendste punten van het akkoord hebben betrekking op loonmatiging en looncorrecties. Wat de beheersing van de loonkosten betreft, stipte de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven in zijn technisch verslag eind 2006 aan dat de loonhandicap die we sinds 1987 hebben opgestapeld, nog steeds meer dan 8% bedraagt. De indicatieve loonnorm voor de periode 2007-2008 werd uiteindelijk bepaald op 5% (met inbegrip van de kosten van de inflatie en de barema's). Voorts moet een veralgemeende correctie van 0,15% van de loonkosten door een verlaging van de bedrijfsvoorheffing toelaten de kosten van de loonstijgingen te beperken.

Inzake vorming wordt ernaar gestreefd 1,9% van de loonmassa te besteden aan beroepsopleiding. Het IPA zet tevens de bepalingen van het Generatiepact om in de praktijk: werknemers mogen op 58 jaar met vervroegd pensioen op voorwaarde dat ze vanaf 2008 een loopbaan van 35 jaar hebben afgewerkt.

De mogelijkheid om op 56 jaar te vertrekken na een carrière van 33 jaar, waarvan 20 in nachtdienst, wordt door het IPA verlengd tot 31 december 2008, alsook het vervroegd pensioen op 55 voor deeltijdse werknemers. Voor lange carrières kunnen de sociale partners per sector een regime van vervroegd pensioen op 56 afspreken voor werknemers met een effectief gepresteerde loopbaan van 40 jaar.

Op basis van dit Interprofessioneel Akkoord kan de cementindustrie CAO's voor 2007-2008 sluiten.

De sociale betrekkingen met de werknemers en hun vertegenwoordigers verlopen in een open sfeer en laten toe de veranderingen door te voeren die noodzakelijk zijn voor het goede verloop van de marktgebonden activiteiten en voor de modernisering van de productiemiddelen en de technieken voor organisatie en bedrijfsbeheer.

De organisatie van het werk verbeteren en de werkingskosten drukken, blijven permanente doelstellingen.

Vorming en opleiding

De cementfabrikanten voeren een dynamische opleidingspolitiek.

De nieuwe methodes voor arbeidsorganisatie werken flexibiliteit, discipline en besluitvorming in de hand. Dat vereist steeds hoger gekwalificeerd personeel en de ontwikkeling van vaardigheden door middel van opleidingen. Die opleidingen moeten niet alleen voorzien in een perfectionering van de beroepsgebonden vaardigheden, maar ook op de verwerving van nieuwe kwalificaties.

De kwaliteit van het product en van de dienstverlening blijft prioritair, dat spreekt vanzelf... Wat geenszins afbreuk doet aan het belang van de veiligheid en de voorlichting over de vervangingsproducten.

Veiligheid op het werk

De bedrijven in de sector besteden bijzonder veel aandacht aan de gezondheid en het welzijn van hun werknemers.

De valorisatie van alternatieve brandstoffen en vervangingsmateriaal vereist dat de werknemers degelijk worden opgeleid en voorgelicht over de correcte toepassing van de voorgestelde preventie- en beschermingsmaatregelen.

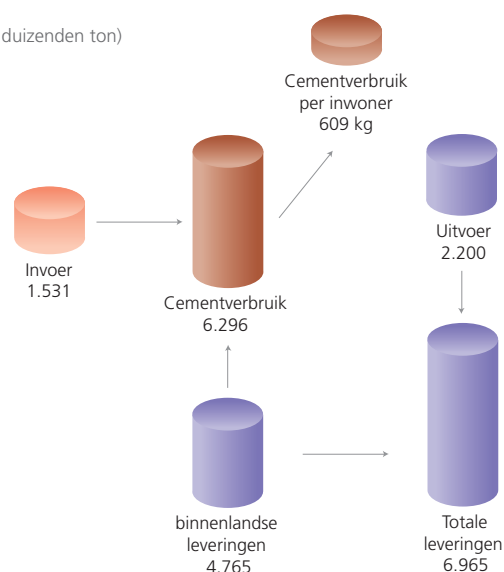
De bedrijven in de sector hebben zich ertoe verbonden regelmatig de doeltreffendheid van de toegepaste preventie- en beschermingsmaatregelen (collectieve en persoonlijke) te onderzoeken.

Foto : Shutterstock

7. Statistieken

SECTORSHEMA (in duizenden ton)

TOTALE LEVERINGEN

Jaren	Portlandcement		Hoogovencement		Totaal cement (x 1.000 t)
	(x 1.000 t)	(%)	(x 1.000 t)	(%)	
1990	3.559	57,4	2.645	42,6	6.204
1995	4.117	56,8	3.127	43,2	7.244
2000	4.187	55,8	3.323	44,2	7.510
2005	3.810	57,8	2.777	42,2	6.587
2006	4.051	58,2	2.914	41,8	6.965

Bron : FORTEA

BETREKKING IN DE BELGISCHE CEMENTINDUSTRIE

Jaren	Aantal bedienden (maandgemiddelde)	Aantal arbeiders (maandgemiddelde)	Totaal aantal arbeidsuren
1990	615	1.339	1.961.378
1995	680	1.139	1.768.312
2000	777	1.086	2.676.617
2005	545	744	2.270.593
2006	496	626	2.067.934

Bronnen : 1990 - 2005: NIS, Maandelijkse productiestatistiek / PRODCOM

Sinds 1999: aantal uren arbeiders + bedienden personeel zetel geboekt per onderdeel (specifiek cement of granulaat)

INVESTERINGEN VAN DE BELGISCHE CEMENTINDUSTRIE

Jaren	Rollend materieel, installaties, machines en uitrusting	Terreinen en gebouwen (x 1.000 €)	Totaal investerings
1990	43.131	4.739	47.870
1995	40.932	6.689	47.621
2000	56.812	8.346	65.158
2005	25.927	4.923	30.851
2006	40.971	5.293	46.264

Bronnen : 1990-1993 : NIS, Jaarlijkse investeringsstatistiek
1994-2006 : FORTEA

OMZET

Jaren	1990	1995	2000	2005	2006
in miljoen euros	392,5	515,8	555,0	465,3	512,1

UITVOERLEVERINGEN (%)

Jaren	1990	1995	2000	2005	2006
Bestemming					
Nederland	74,6	47,6	42,4	35,1	
Frankrijk	2,0	40,8	46,9	44,0	
Duitsland	8,3	5,9	4,4	8,1	
G.H. Luxemburg	1,0	0,6	1,0	0,9	
Verenigd Koninkrijk	9,5	1,7	0,8	0,7	
Andere E.U.	0,0	0,0	0,3	4,7	
TOTAAL E.U.	95,4	96,6	95,8	93,5	94,8
BUITEN E.U.	4,6	3,4	4,2	6,5	5,2
Europa extra E.U.	0,0	0,0	1,4	0,1	0,0
Afrika	3,1	2,1	1,8	5,1	4,5
America	0,7	0,5	0,4	0,4	0,1
Azië	0,8	0,0	0,1	0,2	0,2
Oceanië	0,0	0,8	0,5	0,6	0,3
TOTAAL (1.000 t)	1.203	2.039	2.189	2.174	2.200

Bron : FORTEA

CEMENTVERBRUIK IN E.U. LANDEN (X 1.000 T)

Jaren	1990	1995	2000	2005	2006
Land					
België	5.556	5.762	6.125	5.795	6.296
Nederland	5.539	5.300	6.250	5.250	5.250
Frankrijk	25.157	19.822	20.633	22.515	22.515
Duitsland	34.552	38.486	35.683	26.905	26.905
G.H. Luxemburg	430	511	534	538	538
Verenigd Koninkrijk	16.200	12.740	13.360	13.068	13.068
TOTAAL E.U.	215.537	189.937	218.697	233.640	243.305

Bron : Cembureau

AFZET IN BELGIË

Naar wijze van vervoer en leveringsvorm

Jaren	Totaal (x 1.000 t)	Leveringsvorm			Transportwijze	
		Water (%)	Spoor (%)	Vrachtwagen (%)	Verpakt (%)	Bulk (%)
1990	5.000	4	1	95	24	76
1995	5.205	3	0	97	21	79
2000	5.321	3	0	97	16	84
2005	4.413	5	0	95	12	88
2006	4.765	5	0	95	11	89

Naar soort en sterkteklasse

Jaren	Totaal (x 1.000 t)	Portlandcement				Hoogovencement			Totaal		
		Sterkteklassen			Totaal	Sterkteklassen		Totaal	Sterkteklassen		
		32,5	42,5	52,5		32,5	42,5/52,5		32,5	42,5	52,5
		(%)				(%)			(%)		
1990	5.000	28	19	12	59	13	28	41	41	47	12
1995	5.205	24	20	11	55	16	29	45	40	49	11
2000	5.321	18	16	14	48	16	36	52	34	52	14
2005	4.413	16	7	27	50	13	36	50	29	43	27
2006	4.765	15	7	30	52	12	35	47	28	42	30

Afzet in de cementverwerkende industrie

Jaren	Totaal (x 1.000 t)	Betonproducten & Vezelcement		Stortklaar beton		Leveringen op de bouwplaats		Leveringen in de handel	
		(x 1.000 t)	(%)	(x 1.000 t)	(%)	(x 1.000 t)	(%)	(x 1.000 t)	(%)
1990	5.000	1.329	26,6	2.098	42,0	364	7,3	1.209	24,2
1995	5.321	1.384	27,0	2.366	45,5	240	4,6	1.145	22,0
2000	5.321	1.420	26,7	2.723	51,2	316	5,9	863	16,2
2005	4.413	1.172	26,6	2.291	51,9	356	8,1	595	13,5
2006	4.765	1.241	26,0	2.517	52,8	399	8,4	609	12,8

Bron : FORTEA